

Hogni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
virðislønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Kvinna spøkir við skuplu

Helt meg síggja okkurt herfyri, sum eg ikki átti at síggja. Okkurt yvirnatúrligt, sum ikki var har, men var har kortini. Alljósur dagur var, so stuttur hann annars er.

Helt meg síggja eina kvinnu í hamferð. Eitt spøkils, eina afturgongu, rætt og slætt.

Eg sá eina kvinnu skumpa kava. Eitt konufólk, sum gróv kava av trappum. Tað kundi ikki vera frá hesari ítøkiligu og keðiligu verð, har sum einki slíkt ber til ella hendir.

Men eg haldi tó, at eg sá rætt. Eg sá ikki nakað, eg ikki átti at síggja. Plagi heldur ikki at síggja tilíkt, sum onnur ikki síggja. So hatta var í lagi. Har var veruliga ein kvinna, sum skumpaði kava.

So var aftur hatta mans-sjavinistiska prátið har. Hvi skulu kvinnur ikki kunna skumpa kava? Tá menn kunnu tað, so kunnu kvinnur eisini og so framvegis og so framvegis.

Tað er bara tað, at kvinnur skumpa ikki kava. Eg havi onga sæð gera tað uttan handan eina dagin, eg nevndi.

Tað er tí, at hatta at skumpa kava er líka hópisleyst sum at vaska vindeygu. Tey eru skitin dagin eftir, tú hevur vaskað tey, og gravskitin tveir dagar eftir, tú hevur vaskað tey.

Tá tú skumpar kava og ert liðugur og hevur ilt

í rygginum og alt hatta har, so kemur eitt grovt kavaæl. Og so kanst tú byrja umaftur at skumpa kava ella fara inn og skíta á kavan.

Kvinnur, sum siga seg vera so skilagóðar í øllum, skumpa tí ikki kava. Tí tað er skilaleyst.

Ætlaði at spyrja hana, sum bardist við kavan, men tordi ikki.

Hví hon ikki fekk onkran mann at skumpa fyri seg. Kanska hevði hon ongan at heita á.

Men kvinnur kunnu annars gera alt sum menn gera, so hví ikki? Tað er ikki yvirnatúrligt at síggja eina kvinnu skumpa kava.

Tøkkinn er eitt grovt kavaæl, tá hon er liðug. Har fáa tær somu løn sum menn fyri sama arbeiði.

Eg plagdi ikki at síggja ov nógv, síggja yvir meg, sum tey siga. So hatta var ein verulig kvinna, sum gróv veruligan kava.

Men eg havi hoyrt okkurt, sum kanska ikki var har kortini.

Ein morgun tíðliga var eg farin í Jákupsstovu, har hevði Norrøna felagið skrivstovu tá, og eg var, tað eg visti, ja, tað eg var sannførdur um, einsamallur í húsinum. Hetta var so tíðliga, at hini vóru ikki komin enn.

Meðan eg siti á skrivstovuni, hon er á ovastu hædd, hoyri eg onkran ganga niður trappurnar av ovastu hædd niður á ta mittastu.

Men har var eingin. Eg hoyrði ongan fara út, ella inn í okkurt

rúm. Og eg sá ongan heldur. Bara hoyrði. Niðurstøðan varð tó tann, at trapputrinini, tey vóru gomul úr viði, eru farin upp aftur í gomlu leguna, eftir at eg sum tann fyrsti tann dagin gekk á teimum. Eg havi stigið tey niður, og nú bardu tey seg upp aftur, ella...?

Hina ferðina var á hotellinum Liselund á Møn, eitt lítið, gamalt slott, sum nú er gistingarhús.

Har var eg eisini staddur ovast, helt eg, men so hoyrði eg onkran koma oman einar trappur. Hoyrði tað týðiliga. Slapp mær av stað, tí eg var ikki vísir í, um eg kundi vera har. Hetta var ikki ein hædd fyri gestir, bara fyri starvsfólk.

Seinni kom eg eftir, at eitt stórt rúm, ein svita, var allarovast. Og ivaleyst hevur onkur gingið eftir gólvinum har uppi, tað, sum eg helt vóru trappur. Onkur nýgift hevur gingið aftur og fram í brúðarsvituni.

Fór upp aftur á midnátt fyri at vita, um har spøkti. Hevði kenning, skal sigast, men har spøkti ikki. Ikki ta náttina, ið hvussu so er.

Men hatta eru so dømi um, at til ber at hoyra okkurt, sum ikki er har kortini. Ein ítøkilig frágreiðing er tó altíð.

Men at síggja ein kvinnu skumpa kava er yvirnatúrligt, hóast tað er veruligt.

Ája!

ÁRNI GREGERSEN

Stundum siga vit, at vit búga í einum opnum samfelag, har øll vita alt.

Aðrartíðir, so letur samfelagið hurðarnar aftur, tí onkur spyr ov nær.

Vit hava dømi um júst hetta í hesi vikuni. Kringvarp Føroya hevur gingið Heina í Skorðini at gera nakrar sendingar umf øroyskt trúarlív. Tá ið hetta verður skrivað er bert ein av senedingunum send – tað var tann um Kelduna í Skálafirði.

Eg kenni ikki allar fortreytnar fyri sendingini, men tá ið eg hugdi, helt eg, at hetta var ein sending við góðari javnvág í.

Sjálv casin – søgan í sendingini – snúði seg um ein mann, sum gavst at ganga í Kelduna eftir at hann kom úr skápinum, sum samkyndur. Dugi ikki at síggja nakað í hesum, sum ikki er vanligur journalistikkur.

At samkomuleiðarin ikki vildi gera viðmerkingar til málið – hvørki casina sjálva ella generelt,

er eitt val, sum hann ger.

Meir er ikki í tí.

Eg haldi at bæði tey, sum vóru við í sendingini og teir báðir Hini í Skorðini og Hans Petur Hansen, sluppu sum heild væl burtúrur henni.

Í gjárkvøldið var onnur sendingin, sum eg ikki havi sæð, nú eg skrivi. Hon er um Zarepta og Leguhúsið í Nesvík.

Longu áðrenn hon er víst hoyri eg nógv tosa um, at hetta fara fólk at verða ill um.

Eg veit ikki hví. Sjálvandi skulu okkara samkomur viðgerast journalistiskt við jøvnum millumbilum. At einstaklingar hava meiningar um tað, sum verður sagt og fortalt er sjálvanddi í lagi, men samkomurnar eiga væl at tola at kritiskir spurningar verða settir.

Vónandi er tað soleiðis, at samkomurnar sjálvar eisini seta sær kritiskar spurningar sjálvar, um hvussu tær boða boðskapin.

At okkara samfelag er opið eigur at hava við sær, at tað ikki bert er í slatri og á Facebook at hetta er so.

Tá ið miðlar – seriøsir miðlar – arbeiða við málum, so skal tú, kærileari, kunna stóla uppá tað, sum verður lagt fram.

Sum journalistar seta vit kritiskar spurningar. Tað er ikki tí vit eru fyri ella ímóti einum máli,

©Álvur Haraldsen

men tí vit vilja hava grundgevingarnar fyri tær handlingar, sum okkara maktthavarar og leiðarar gera.

Og lat meg bara leggja afturat: hava somu ikki nóg góðar grundgevingar, so eiga tey eisini at fáa av at vita, til tey nógv vøl kunnui greiða frá hvat liggur aftanfyrir teirra avgerðir.

Útvarpið tók eitt mál upp í gjár

um, at ein tingmaður er avhoyrdur av donsku lögregluni um okkurt narko.

Ongin tykist hava fingið málið váttat, men kortini verður spunnit um tað. Vit vita væl, at verður ein tingmaður skuldsettur fyri lógarbrot so kemur tað fram. Har er ongin orsök til at bera tíðindi fram, fáast tey ikki váttat.

Havi ein fyrrverandi starvsfel-

aga, sum altíð segði, at hevur tú eina góða søgu, sum heldur so sel hana ordiligt. Set hava stórt upp.

Royrnir tú hinvegin bert at sníkja okkurt út millum reglurnar, so vísir tað sum oftast, at málið ikki er nógv væl kannað.

Men oftast er gjøgnumskygni og opinleiki tað lættasta.

Ája – soleiðis er tað.